

לעידוד וחיזוק הלימוד והחזרה
בספה"ק סיפורי מעשיות משנים קדמוניות
שסיפר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

קשי מצמיה

אחיות קטנות, בית קטן לנו, צפוף ולא מסדר, טאטי ומאמי כמעט ולא בבית, כשאני חוזר מהחיידר, לרב, הבית ריק, אין לי עם מי לשחק מלבד ללכת לכמה חברים.

"ולא רק זה, אתה יודע זידי איפה אני ישן בלילה? במזרון המנח על הארץ ב'חדר שרות'. מה לעשות, מאמי אומרת שביוא יום וירוח לנו, וזה כבר הרבה זמן! הרבה הרבה זמן! שם אני ישן לבד בלי אחים וכמעט בלי לראות את טאטי ומאמי". שלוש דמעות זולגות מעיניו, הוא נושם בכבדות, עת מנסה להסתיר בכי נואב.

חיור רחב נראה על דמותו הקורנת של הסבא, ממלותיו החומלות שאב דוד כח רב להתחזק, וכך אמר: "דע לה בני דוד'ל, הקשיים שיש לה בחיים הם אלו שביאו לה את האפשרות לגדל ולצמח. הבדידות והחלשות, כשתתחזק בהם תוכל להיות צדיק גדול. כמו הקשיים שעברו על משה רבנו, רשב"י, דוד המלך, יוסף הצדיק, עבר עליהם שבעה מימות קשים טבולים במרירות ובדידות קשה. אולם דוקא מתוככי הנסיון הקשה גדלו ונעשו צדיקים וקדושי עליון.

"תזכר: כפי שעבר על בת הקיסר השבעה-מימות הקשים, כך גם קשייה פּיחוּ בה כחות איתנים להתמודד בהצלחה בחיים בעזרת ה'".

העני שנהפך להיות קיסר על כל העולם, לאחר ששלח את בן הבערגר להריגה, וחשב שהעבירוהו מן העולם, התחיל לדבר שדוכים עבור בתו. לעמתו היתה הבת קיסר מסורה לחתנה בן הבערגר, היתה מנגנת בכלי שיר, וכשהיו מגיעים משדכים להשתדף עמה היתה משיבה בדרך שיר וחבה או על ידי שהגביהה קולה, אך לכלם היתה מסימת את דבריה במלים תמוהות: "אבל לא עבר עליך מימות..." ואיש לא הבין פונתה.

בין כך נשאר בן הבערגר בודד בעיר, עשה לעצמו כלי שיר מחלקי עצים, והיה מנגן לעצמו, והלך והחביא את הכתב שקבל ממנה באחד האילנות. סימן עשה לעצמו שידע היכן מנח. אולם כאב גדול היה כאשר רוח סערה שברה את האילנות ולא יכל להפיר האילן בו נטמן הכתב.

במרפסת בית המדרש יצאו להם לשיחה נעימה דוד'ל עם סבו ר' שמואל. "סופסוף הבנתי את כל פרק ג" אומר דוד'ל, "ככל שנסייתי להבין בפתה להתרפז ולהקשיב, לא הצלחתי. כעת, הודו לה, בזכות שלמדנו יחד הבנתי הכל". "אתה רואה דוד'ל שלי, אתה כשרוני, ה' טבע בה שכל רב ודעת להבין ולהשכיל לשמע ללמד וללמד, אך לפעמים עלינו לנסות עוד מספר פעמים..." שח ר' שמואל כשידיו מלטפות את זקנו הלבן וההדור.

"דוד'ל חש בטוח ולבו נפתח לספר לסבו את כל מה שבלבו: "לפעמים אני מרגיש שונה מחברי, פשוט קשה לי להם יש אחים גדולים וקטנים, ואני, מה יש לי, שתי

ספורי מעשיות משנים קדמוניות

מעשה י' - מבערגיר ועני (5)

והיו באים מלכים להשתדף, ועלו על אותו המקום, והיו מדברים כל אחד ואחד שיר שלו. ולקצתם שלחה תשובה על ידי רעותיה גם כן בדרך שיר וחבה, ולקצת, שנראו לה יותר, השיבה בעצמה והרימה קולה בשיר והשיבה לו גם כן דברי חבה,

ולקצת, שנראו לה עוד יותר, היתה מראה עצמה פנים אל פנים, והיתה מראה את פניה, והשיבה לו דברי שיר וחבה, ולכלם סימה בסוף. אבל לא עברו עליה המימות, ולא היתה מי שמבין פונתה. וכשהיתה מראה פניה, היו נופלים מגדל יפיה, והיו קצת נשאים חלשות, וקצת נשתגעו מחמת חולת אהבה, מגדל יפיה שהיה מפלג מאד מאד, ואף על פי כן, אף על פי שנשתגעו ונשארו חלשות, עם כל זאת היו באים מלכים להשתדף עמה, ולכלם השיבה כנ"ל.

והקיסר הנ"ל, אחר שנעשה המשפט בבן הבערגיר הנ"ל ועתה נפטר ממנו, (פי הקיסר סבר, שכבר נתקיים בו המשפט באמת בבן הבערגיר הנ"ל, ושוב איננו בעולם) כעת יוכל להשתדף עם בתו הנ"ל,

והתחילו לדבר לה שדוכים עם מלך פלוני ועם מלך פלוני וכיוצא. ועשה לה חצר כראוי, וישבה שם. ולקחה לעצמה בנות שרים להיות לה לרעותיה, וישבה שם. והיתה מנגנת בכלי שיר וכיוצא פדורפם, וכל מה שהיו מדברים לה שדוכים, היתה משיבה, שאין רצונה בדברים, דהינו לדבר השדוף, רק שיבוא המשדף בעצמו. והיא היתה בקיאה מאד בחכמת השיר, ועשתה באמנות מקום שיבוא המשדף על אותו המקום ויעמד כנגדה, וידבר דברי שיר, הינו שיר של חשק, כדרך שמדבר החשוק לחשוקתו דברי חבה.

וְזֶה אֵי אֲפָשָׁר לְבַקֵּעַ כָּל הָאֵילָנוֹת לְחַפֵּשׂ
הַכֶּתֶב, כִּי הָיוּ רַבִּים מְאֹד. וְהָיָה בּוֹכָה
וּמְצַטְעֵר עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, וְרָאָה, שָׁאֵם יֵשֵׁב
כָּאן, בְּיַדָּאֵי יִשְׁתַּגֵּעַ מִגְדָּל הַצַּעַר, שֶׁהָיָה
קָשָׁה עָלָיו מְאֹד. וְנִתְיָשֵׁב, שֶׁמְכָרַח לֵילָף
לְהִלֵּן, וַיַּעֲבֹר עָלָיו מָה, כִּי בְּלֹא זֹאת הוּא
מְסַכֵּן מְאֹד מִגְדָּל הַצַּעַר, כִּי בְּלֹא זֹאת הוּא
בָּשָׂר וּפְרוֹת בְּתוֹךְ שִׁקּוֹ, וַיִּלָּף בְּאִשָּׁר יִלָּף.
וְעָשָׂה לְעַצְמוֹ סִימָנִים בְּאוֹתוֹ הַמְּקוֹם
שֶׁיֵצֵא מִשָּׁם.

וְהָיָה הוֹלָף, עַד שֶׁבָּא אֵל יֵשׁוּב. וְשָׂאֵל:
אֵיזָה מְדִינָה הִיא זֹאת? הַשִּׁיבוּ לוֹ. וְשָׂאֵל
אִם נִשְׁמַע כָּאן מֵאוֹתוֹ הַקִּיסָר הַנַּ"ל;
הַשִּׁיבוּ לוֹ: הֵן. וְשָׂאֵל אִם נִשְׁמַע כָּאן מִבֵּיתוֹ
הַיְפֹת־תַּאֲרָר; הַשִּׁיבוּ לוֹ: הֵן, אֶךְ שְׂאִי־אֲפָשָׁר
לְהִשְׁתַּדֵּף עִמָּה כִּי־ל.

וְהַיְנוּ הַנַּ"ל (הַיְנוּ בֶן הַבְּעֵרְגִיר הַנַּ"ל) יֵשֵׁב שָׁם
בְּאוֹתוֹ מְקוֹם הַנַּ"ל וְעָשָׂה לְעַצְמוֹ שָׁם
מְקוֹם לֵיִשֵׁב בוֹ, וְהָיָה יוֹשֵׁב שָׁם. וְגַם הוּא
הָיָה יָכוֹל לְנַגֵּן וְיוֹדֵעַ חֻכְמַת הַשִּׁיר, וְהָיָה
בוֹחֵר לוֹ עֵצִים, שֶׁרְאוּיִים לַעֲשׂוֹת מֵהֶם
כְּלֵי־שִׁיר, וְעָשָׂה לְעַצְמוֹ כְּלֵי־שִׁיר. וַיַּהֲגִידִין
שָׁל הַחַיּוֹת עָשָׂה לוֹ נִימִין, (שְׁקוֹרִין
סְטְרִינִים),

וְהָיָה מְנַגֵּן וּמְשׁוֹרֵר לְעַצְמוֹ. וְהָיָה לוֹקַח
הַכֶּתֶב שֶׁהָיָה לוֹ, שֶׁשָּׁלַחָה לוֹ הַבַּת הַקִּיסָר
הַנַּ"ל, וְהָיָה מְשׁוֹרֵר וּמְנַגֵּן וְנִזְכָּר כָּל הַמְּאָרְעוֹת
שֶׁהָיוּ לוֹ, וְאֵיךְ אָבִיו הָיָה בְּעֵרְגִיר וְכוּ',
וְעַתָּה נִשְׁלָף לְכָאן. וְהִלָּף וְלָקַח הַכֶּתֶב
הַנַּ"ל וְעָשָׂה לוֹ סִימָן בְּאֵילָן אֶחָד, וְעָשָׂה שָׁם
מְקוֹם, וְטָמַן שָׁם הַכֶּתֶב הַנַּ"ל, וַיֵּשֵׁב שָׁם
אֵיזָה זְמַן.

פַּעַם אֶחָד הָיָה רוּחַ סְעָרָה גְּדוֹלָה וְשָׁבַר כָּל
הָאֵילָנוֹת, שֶׁהָיוּ עוֹמְדִים שָׁם, וְלֹא הָיָה
יָכוֹל לְהַפִּיר הָאֵילָן, שֶׁטָּמַן שָׁם הַכֶּתֶב, כִּי
בְּעוֹד שֶׁהָיוּ עוֹמְדִים, הָיָה לוֹ סִימָן לְהַפִּיר,
וְעִכְשָׁו שֶׁנִּפְּלוּ, נִתְעַרַּב הָאֵילָן בֵּין
הָאֵילָנוֹת, שֶׁהָיוּ שָׁם הַרְבֵּה מְאֹד, וְלֹא הָיָה
יָכוֹל לְהַפִּיר הָאֵילָן;

שאלות לחידודא

כחן 38אך:

מעשה י' מבערגיר ועני' (5)

- היה רק מלך אחד שהבין כוונתה
- לא היה מי שמבין כוונתה
- ז. מה עשה בן הבערגיר במדבר?
 - עשה לעצמו מקום לישב בו
 - עשה לעצמו כלי שיר
 - שתי התשובות נכונות.
- ח. היכן הטמין בן הבערגיר הכתב שקיבל מהבת קיסר?
 - מקום באילן אחד
 - מתחת לשיחים
 - חפר בור באדמה
- ט. למה הוכרח בן הבערגיר לעזוב את מקומו ולילך להלן?
 - כי לא היה לו מה לאכול במקומו
 - כי נתערבב האילנות ולא היה לו צל
 - כי נאבד שם הכתב שקיבל מהבת קיסר, וישתגע מגודל הצער
- י. האם למדת את המעשה השבוע?
 - רציתי
 - פעם
 - פעמיים

- א. האם הקיסר ידע את האמת אם בן הבערגיר קיים?
 - כן
 - לא
 - הסתפק
- ב. איזה שידוכים התחילו לדבר לבת הקיסר?
 - מלכים
 - בני שרים חשובים
 - בני עשירים גדולים
- ג. היכן ישבה בת הקיסר עם רעותיה?
 - בארמון המלוכה שבנו בשבילה
 - בבית אמה
 - בחצר שעשה לה אביה
- ד. מה עשתה שם בת הקיסר?
 - מציירת
 - מנגנת בפה
 - מנגנת בכלי שיר
- ה. מה השיבה בת הקיסר לכל השידוכים שהציעו לה?
 - לא נראה לי
 - אשאל את הקיסר את דעתו
 - לא עברו עליך המימות
- ו. האם היה מי שמבין כוונתה בתשובה שהיא ענתה?
 - רק המלכים החכמים הבינו כוונתה

בעומק המעשה

באיזה דבר היה דומה בת הקיסר לבן הבערגיר?

תשובות על מעשה י' מבערגיר ועני' (4)

באיזה עוד מעשה מוזכר שאחד הלך במדבר, ומי הם שהלכו במדבר? במעשה א' - המשנה למלך - במעשה י"א - בן המלך האמת - ובן השפחה

דעם רבינ'ס
אעשיות

למען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה שמירים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך

להיכנס להגרלה: בפקס - 1532-6519611 להודעות - 02-5345040 לקבלת הגליון באימייל - m025345040@gmail.com